№ 115 Єшїй 15 Февр: 1831

АЛБИНА РОМѪНѢСКЪ

ГАЗЕТЪ ПОЛИТИКО АДМИНИСТРАТИВЪ ЛИТЕРАЛЪ

ꙞЩІИНЦЪРИ ДИНЛЪꙊНТРꙊ ЄШІЙ

Дꙋпъ адресꙋл чинст. диван ꙟмплиниторю дин 6 февр. 1831, ꙟн ꙋрмарѣ предложенїей Б҃З. сале кꙋ Но. 506 се пꙋбликъ ꙋрмътоарѣ нотъ дела Генерала командъ а ощилор дїн Трансилванїа, пентрꙋ ашезъмѫнтꙋриле кордоанилор де пе марџинѣ Аꙋстрїей спре паза де Холера Морбꙋс.

Копїе де пе нота чинст. Генераличе командъ а ощилор ꙟ Трансилванїа дин дата 1830 декем. 27 Но. 872, кътръ ꙟмпърътѣска Агенцїе дин Валахїа.

Дꙋпъ ꙟщїинцъриле динафаръ ши май алес дꙋпъ челе дин Чернъꙋцй, кꙋ кꙋприндере, пентрꙋ атѫт де таре лъцита ши ꙟнкꙋйбата ꙟн ꙟмпъръцїа Росїей боалъ нꙋмитъ Холера Морбꙋс, чи саꙋ ꙟнтинс пѫнъ ши ла хотарꙋл Молдовей; ши фїинд къ дꙋпъ лиѱа мъсꙋрилор, лесне ар пꙋте трече ши ꙟн принципатꙋриле Молдова ши Валахїа, прин каре ар пꙋте пътими ши хотарѫле ꙟмпърътещй, ꙟн ачѣстъ ꙟмпрецꙋраре Генералика командъ аꙋ гъсит де кꙋвїинцъ ка пе тот хотарꙋл Трансилванїей, ꙟн партѣ деспре Молдова, а ашъза ваде де кꙋръценїе пентрꙋ дрꙋмецїй дин Молдова ши а мърфꙋрилор чи примеск молипсире, адикъ де 20 зиле, ши дꙋпъ ачеїа чѣ май аспръ пазъ де кордон пе тоатъ марџинѣ, пꙋбликѫнд хотърѫрѣ, пентрꙋ тоцй кꙋтезъторїй а кълка правелиле ашезъмѫнтꙋлꙋй пърцей карантинещй, пре каре хотърѫре нꙋ липсещѣ ачѣстъ командъ а пꙋне ꙟнаинте чинст. Агенцїй, рꙋгѫндꙋѡ съ бине воаскъ; пентрꙋ ачѣстъ де аичѣ пꙋнере ла кале а ꙟщїинца пе поттꙋриле кꙋвените ꙟн прїнципатꙋл Валахїей, пентрꙋ чѣ май де парте пꙋнере ла кале ши претꙋтинденѣ пꙋбликаре, ка нимине, не щїинд де ачѣстъ хотърѫре, съ се поатъ десвиновъци спре а скъпа де моарте дꙋпъ ашъзъмѫнт, ши де пꙋнерѣ ла кале че се ва фаче, ачѣстъ командъ ар дори съ айбъ щїинцъ.

ꙟтокмай дꙋпъ оригинал.

НОВИТАЛЕ ДИНАФАРЪ

Сан-ПЕТЕРСБꙊРГ 26 Іанꙋар.

Манифестꙋл ꙟмпъратꙋлꙋй, че дин орѫндꙋирѣ М. сале саꙋ пꙋбликат, въдеще ꙟналтеле сале хотърѫрй, че невоит се веде але ꙟнтребꙋинца асꙋпра Полонїей. М. са ꙟзадар аꙋ ꙟтребꙋинцат тоате миџлоачеле ꙟдꙋплекътоаре, тоате сфътꙋириле ꙟсꙋфлеците де вїе доринцъ а скꙋти пе пачничїй лъкꙋиторй ай крѫїей деспре пътимириле ꙋнꙋй ръсбою, че авѣ

сѫ фїе родꙋл ребелїей, ши де а ꙟтꙋрна спре даторїа лор пе єсꙋпꙋшй, пе карїй Ел дорѣ сѫ фїе май мꙋлт ꙟшелацй де кѫт виновацй. Дар зъдарниче аꙋ фост тоате черкъриле ꙟсꙋфлате де маринимоасе ле сале плекърй, дєспрецꙋите фїинд тоате симцириле сале де бꙋнътате ши де клеменцїе (маринимоасъ єртаре)

Ла сѫнгꙋр ꙟчепꙋтꙋл револꙋцїей М. са аꙋ фост въдит бине воитоареле сале плекърй приминд пе принцꙋл Лꙋбецки ши пе нꙋнцїꙋл Ієзерски, веницй дин Варсавїа спре а сꙋпꙋне М, сале историрѣ ꙟтѫмплърилор, каре де кꙋрѫнд аꙋ фост тꙋлбꙋрат ꙟтрꙋн кип кꙋмплит ши не аштептат лиништѣ кръїей. Ꙟн 14 декє. Ꙟмпъратꙋл пе рѫнд іаꙋ примит. Ростирѣ ꙋнꙋѧ ши а алтꙋѧ се потривѣ асꙋпра ꙟтѫмплърилор, че аꙋ фѫкꙋт Ій Ꙟм. сале М. деспре инсꙋрекцїа дин 17 ноем. Дꙋпъ рапортꙋл лор еа наꙋ ꙋрмат кꙋ вре ꙋн план ꙟнаинте гътит, ребелїй нꙋ авѣ ничй ꙋн скопос хотърѫт, ши ачецїа Єра нꙋмай о мѫнъ де тинерй, де събт офицерй ши де стꙋденцй. Повъцꙋиторїй ребелїей дꙋпъ зичерѣ лор наꙋ пꙋтꙋт ꙟдемна пе ал 4-ле регемент де линїе ши пе баталїонꙋл саперилор, ши а ацѫца попорꙋл алт фелю де кѫт нꙋ май прин минчиноаса зичере, кꙋм къ росїенїй ар фи ꙋчигѫнд пе полонй. Дꙋпъ доꙋъ зиле петрекꙋте ꙟн спаимъ ши ꙟнедꙋмерире, четъценїй ꙟсꙋфлецицй де гꙋвернꙋл, кареле ворбѣ ши лꙋкра ꙟнꙋмеле лецꙋитей пꙋтери, аꙋ фост симцит неапърата требꙋинцъ де а се ꙋни, ши а се ꙟнарма спре апърарѣ персоанелор ши авꙋцїей лор де прѫзй ши масакрꙋрй (ꙋчидерй) Май алес нꙋнцїꙋл Ієзерски ꙟкрединца: къ чѣ май маре парте а нацїей ши а армїей Єра стреинъ планꙋлꙋй ꙋнꙋй мик нꙋмър де тинерй неминтїошй ши къ ачѣстъ мꙋлциме, алкътꙋитъ тот дин оамени кꙋ ꙋдекатъ, ꙋрма ꙟтрꙋ сꙋпꙋнерѣ са кътръ династїа ши крединца Кралꙋлꙋй. Асемине Ел ꙟкрединца къ дꙋпъ челе ꙟнтѫю минꙋтꙋрй а спаймей тоцй Єра кꙋпринишй де маре ꙟгрижере асꙋпра ꙋрмърей ꙟтѫмплърилор де кꙋрѫнд нъскꙋте, ка ꙋнеле че пꙋтѣ примеждꙋи фїинца а ꙟнтрецей църй, фѫкѫнд пе тоатъ нацїа ръспꙋнзътоаре пентрꙋ нелецꙋирѣ ꙋнор ипокимене. Ел аꙋ ꙟкїет ростирѣ са черѫнд асꙋпра Полонїей маринимїа ши клеменцїа Ꙟ. сале Мърирй.

Ꙟмпъратꙋл ръспꙋнзинд аꙋ мъртꙋрисит вїа са дꙋрере деспре не лецꙋирѣ ꙋрматъ ла Варсавїа, ши деспре продосїа че аꙋ фост пътат чинстѣ армїей Полоне; М. са симцѣ къ требꙋе педепсицй ꙟчепъторїй ꙋнор асемине реле; дар инима са ꙟтрꙋ ꙋнире кꙋ интересꙋриле сале ши кꙋ але Полонїей, ꙟл ꙟнсꙋфлецѣ кꙋ доринца ка ꙟнсꙋшй Полонїй сѫ фи пꙋтꙋт ръскꙋмпъра грешелиле, де каре нище оаменй рътъчицй саꙋ фост ꙟкъркат, атѫт кътръ Россїа, кѫт ши кътръ ꙟнсꙋш алор царъ. М. са аръта кътръ Нꙋнцїꙋл Ієзерски не апърата требꙋинцъ де а ꙟтꙋрна орѫндꙋѧла лецꙋитъ, ши де а педепси пе чїй май виновацй, ал кърора нꙋмър М. са штїе къ Єра неꙟсъмнътор, пъстрѫнд штїе дритꙋл де Єртаре каре дрит дꙋлче іарфи фост ал ꙟтребꙋинца кꙋ либералитате (галантомїе). Къ тръ ачесте Ꙟмпъратꙋл аꙋ адъоцит, къ кꙋ непꙋтиницъ Єра де а ꙟмбина плекъриле ши синтиментꙋриле де крединцъ чи лисе ꙟмфъцоша, кꙋ мъсꙋриле ꙋрмате ꙟн Полонїа: ꙟтребѫнд оаре че авѣ сѫ ꙟсъмнезе ачеле ꙟнармърй орѫндꙋите ꙟн тоатъ кръїа, ачеле ноꙋъ рѫдикърй де трꙋпе, ачеле гътирй де ресбою, ачеле прокламацїй адресꙋите кътръ провинцїиле Россїене, спре але ꙟвита ла революцїе? чинстѣ короаней сале нꙋ Єрта пе М. са де а ꙟвои орй че кончесїе (даре де бꙋнъ вое де оариче каре сар пꙋте а нꙋ да), май алес кѫнд Єа се чере ꙟн мижлокꙋл ꙋней ребелїй ши кꙋ мѫнъ ꙟн арматъ; ꙟн ꙋрмъ прокламацїа са фаче кꙋноскꙋте алесале кꙋџетърй асꙋпра Полоней ши а тꙋтꙋрор полонилор, карїй ар ꙋрма ꙟрътъчирѣ лор; сингꙋрїй криминалничїй ꙋрзиторй ай револтей, іар нꙋ тоата нацїе, аꙋ фост трас асꙋпра лор пънъ акꙋма Ꙟмпърътѣска ꙋрџїе; ꙟнсе дѣкъ Полонїй сар фи ꙟнармат ꙟмпротива Росїей, ши сар фи ꙟмфъцошат ла бътълїе асꙋпра сꙋверенꙋлꙋй лор, атꙋнчѣ ꙟнсꙋшй їй, ꙟнсꙋшй ловирѣ лор де тꙋн ар оборѫ пе Полонїа! ши М. са фъчѣ пре ꙟнсꙋшй їй

ръспȣнзъторй де ненорочирѣ патрїей лор- (Ва ȣрма)

Вз. са Д. дȣка Мортемар амбасадор Екстраординар ал М. сале Краюлȣй Францȣжилор, ꙟн 29 Іанȣар аȣ авȣт аȣдїенціе ла М. са Ꙟмпъратȣл, ши М. са Ꙟмпърътѣса.

Ла 1 февр: саȣ ꙟтȣрнат ла С. Петербȣрг Вз. са Д-министрȣ дин лъȣнтрȣ К: Закревски, адȣкънд кȣ сине ꙟкрединцаре, къ холера аȣ ꙟчетат ꙟгȣвернїа Слобод-ȣкраина.

ИТАЛІА

Обсерваторȣл аȣстрїан аратъ къ: ноаптѣ спре 23 Іанȣар аȣ ȣрмат ꙟн орашȣл Модена тȣрбȣрътоаре ꙟтъмплърй де кътръ ѡ чѣтъ де конџȣрацй, карїй се адȣнасе ꙟнармацй ꙟн ѡ касъ, кȣ скопос де а атака ꙟпалатȣл сеȣ пе Кр: са Ꙟ. Архидȣка Францискȣ, домниторюл дȣка Моденей. Дар гȣвернȣл ꙟщїинцинд-се май наинте де ачест план, аȣ оръндȣит трȣпелор а ꙟкънџȣра каса, ꙟкаре конџȣрацїй кȣ кȣраж саȣ апърат пънъ кънд фокȣл тȣнȣрилор аȣ нивоит ꙟн ȣрмъ пе 30 иншй асе сȣпȣне, карїй тоцй саȣ дат ла џȣдекатъ милитаръ.

Кр: са Ꙟ. дȣка, фъкънд ачѣстъ ꙟтъмпларе пȣбликȣлȣй кȣноскȣтъ прин ѡ прокламаціе, аратъ аса мȣлцъмире трȣпелор крединчоасе, кȣртезанилор ши нобилилор, карїй аȣ алергат ꙟтрȣ апърарѣ персоаней сале ши а бȣней оръндȣеле ꙟ Модена, ай кърїа лъкȣиторй ꙟдеобще аȣ дат пробе де челе май ꙟмпъкътоаре кȣџетърй.

Дȣкатȣл Модена се афлъ ꙟпартѣ нордикъ (спре мѣзъ ноапте) а Италїей, кȣ ѡ ꙟтиндере де 98 миле квадрате, 437 мїй лъкȣиторй ꙟпрежȣрат фїинд де ръȣл По. Домниторю есте дȣка Францискȣ а 4-ле Архидȣка Аȣстрїей непот домниторюлȣй Ꙟмпърат. Венитȣл церей се сȣе пънъ ла 10 милїоане лей, оасте 1200 оамений де педестриме кȣн ескадрон кълъриме. Вредникъ де ведере есте капиталїа Модена кȣ 24 мїй лъкȣиторй, кȣ ѡ префрȣмоасе кȣрте ши ȣниверситате, прекȣм ши пїетрърїа Карара, де ȣнде се скоате ачѣ май фрȣмоасе мармoръ албъ, дин каре се лȣкрѣзъ ꙟн Европа статȣиле (кипȣрй чоплите).

Маре Британіе ши Ирландїа

Се аȣде, къ 2 дин васеле че се ꙟнармѣзъ, се вор тримите фъръ прецет ла Лисабона, ȣнде Портȣгезїй аȣ детȣнат ѡ фрегатъ Енглезъ, пентрȣ къ ал ей комендант наȣ воит а да пе ниште портȣгезй че аȣ нъзȣит ла ел, апроапе фїинд а фи ꙟкишй ка ȣнїй че аȣ фост компрометȣинцй ꙟтрȣн комплот.

Нȣмерȣл лъкȣиторилор Лондрей се сȣе ꙟн анȣл ачеста ла ȣн милїон 316 мїй.

Сънъ ворба: къ Домнїа са Дȣка Велинктон се ва нȣми комендант де къпитенїе ал армїей, ꙟнсе фъръ а аве ȣн пост ꙟн кабинет.

КОСТАНДИНОПОЛЕ

М. са Сȣлтанȣл се ꙟделетничеще фоарте кȣ гътирѣ милитаръ, ши пентрȣ ачѣста мȣлте корпосȣрй але армїей аȣ а се адȣна ꙟ капиталїе. Се сокотеще къ ачѣстъ армїе есте хотъртъ пентрȣ Албанїа, спре а пȣне ꙟлъкраре реформа чѣ ноȣъ; алцїй креде къ ꙟнармарѣ цинтеще асȣпра Пашей де Багдат, кареле де мȣлт наȣ ꙟмплинит аса даторїе кътръ Поартъ, нічй се аратъ пре крединчос кътръ М. са Сȣлтанȣл. Тимпȣл аиче пела ꙟкїерѣ анȣлȣй трекȣт, ера фоарте кълдȣрос ши сък, пентрȣ каре ꙟчепȣсе липса апей де бѣȣт, іар деспре челе де мънкаре есте маре ефтинътате.

Дела Атина се ꙟщїинцазъ къ, ꙟн ȣрмарѣ порончей М. сале Сȣлтанȣлȣй, тȣрчїй ера се ласе ачѣ четате. Сѡ ноȣъ вїацъ ꙟчепе ꙟн ачел ораш. Тоцй лъкȣиторїй жшй дрег каселе лор: Четъцȣѧ Акрополи се афлъ ꙟбȣнъ старе, ши тȣрчїй наȣ сȣрпат ръмъшица антиквиталилор (зидирй стрекекй) прекȣм Пантеон. Ꙟ Крит нȣ ꙟȣрмасе ꙟтъмплърй крȣнте, дар Гречїй тот ꙟкъ нȣ саȣ пȣтȣт сȣпȣне.

ВІЕНА

Се аȣде кȣ ꙟкрединцаре къ ꙟтоатъ Аȣстрїа кȣ сиргȣинцъ ȣрмѣзъ ꙟнармарѣ

де Ландвер, пентрȣ каре саȣ лȣат дин оастѣ регȣлатъ 360 офицерй.

Ландвер ва се зикъ: оасте апърътоаре а църей, ачѣ ꙟтѫю Ландвер саȣ ꙟформат ꙟн Аȣстрїа ла 1809 асȣпра лȣй Наполеон, фїешкаре пъминтѣн, пѫн ла 45, ани Есте даторїю асе ꙟнскрїе ꙟн ачѣстъ милицїе.

Обсерваторȣл Аȣстрїан кȣпринде ȣн артикол скрис кȣ скопос де а десфїинца ꙟкрединцъриле кȣпринсе ꙟгазета ȣниверсалъ: кѫмкъ Испанїа сарфи ꙟнармѫнд спре ада аџюторїю марелор пȣтерй, кариле сарфи гътинд асȣпра Францїей. Обсерваторȣл аратъ: къ ачест фелїю де ꙟнщїинцърй се ȣрзеск ꙟн фабрика партидей револȣцїонаре карѣ, не пȣтѫндȣш нимери планȣл стърпиторїю статȣрилор Еȣропей, минеще ȣн рѫзбою общеск кȣ ꙟкредере, къ ачел ꙟтѫю тȣн ива адȣче бирȣинцъ. Кътръ ачесте адаоџе, къ Испанїа ȣрмѫнд системей марелор пȣтерй; кȣ ачесте, фъръ асе аместека ꙟчеле дин лъȣнтрȣ але Францїей, сева сирџи де а фери примеждїиле ȣней Епохе атѫт де тȣлбȣрътоаре, че аменинцѣзъ сȣрпарѣ орѫндȣелей социале, Темеюл ашезѫмѫнтȣрилор ши сигȣранцїа аверилор, каре тоате ꙟсȣфлецѣзъ пе мариле пȣтерй кȣ ꙟгрижире де а пъстра пачѣ Еȣропей!

Ла Вїена, ка ши ла Парис, саȣ фъкȣт ȣн бал ꙟн маскъ, ал кърȣѩ фолос ꙟнсъмнат, саȣ дат пентрȣ аџюторюл сърачилор.

Ꙟкїерѣ Сърбирей нацїонале а Сербїей

Кѫнтъриле ши сфинцирѣ саȣ фъкȣт де Митрополитȣл Антим ꙟн лимба гречаскъ, дȣпъ кȣм се обичнȣѩ ꙟн ꙟвекиме ла сфинцирѣ стъпѫниторилор Сербїей, дар титлȣа ши нȣмеле Принцȣлȣй Милош ле четѣ ꙟлимба сърбѣскъ. Дȣпъ оаре кѫтева кѫнтърй ши ръспȣнсȣрй де доамне милȣещени, аȣ адȣс Митрополитȣл пе Принцȣл май апроапе де Олтарй ши пȣиндȣй мѫна чѣ дрѣптъ пе капȣл лȣй, аȣ четит рȣгъчȣнѣ сфинцирей лȣй. Дȣпъ ачѣѩ дѫндȣи съ сърȣте Икоана Д:лȣй Ісȣс Христос, а Майчей Домнȣлȣй ши Хербанѣоа ꙟмпърътѣскъ, лаȣ ꙟмбръкат кȣ ачѣѩ каре май наинте їю дъргȣисе Паша, ши апой лаȣ ȣнс кȣ ȣнт де лемн сфѫнт. Хербанѣоа ꙟмпърътѣскъ лȣѫндȣѡ Митрополитȣл ꙟн олтарїю, дȣпъ че аȣ ȣнсо кȣ ȣнт де лемн сфѫнт, аȣ скосо іар афаръ, ши десбръкѫнд пе Принцȣл Милош де ачѣѩ каре їодъргȣисе Паша, лаȣ ꙟмбръкат іар кȣ дѫнса стригѫнд: вредник есте! Дȣпъ ачаста аȣ фост дȣс де Митрополитȣл ши де Архимандритȣл Милетїе пѫнъ ла скаȣнȣл сеȣ, петрекѫндȣл кȣ кѫнтърй іар афаръ слобозинд гвардїа ши стража пъмѫнтѣскъ пȣще. Аколо атѫт Митрополитȣл кѫт, ши тоатъ преȣцимѣ че слȣжа, лаȣ чинстит кȣ сърȣтърй де мѫнъ ши кȣ пофтирй де фериꙗре. Атȣнчй фечорїй ши фрацїй Принцȣлȣй, преоцимѣ каре нȣ слȣжѣ, дрегъторїй ши попорȣл, аȣ фост лъсацй ка съ сърȣте мѫрџиниле Хербанелей ши мѫна Принцȣлȣй каре ста рѫзѫматъ де скаȣн. Ꙟн времѣ ачаста, Марка Сербїей, ѡ крȣче албъ кȣ 4 амнаре ашъзате ꙟн 4 ȣнгюрй але Ей пе кѫмп рошȣ, аȣ фост пȣсъ пе палатȣл чел векїю дин потрива Бисеричей, дѣ дрѣпта Марчей Сȣлтанȣлȣй каре де мȣлцй анй ста аколѣ.

Испръвиндȣсе церимонїа ачѣста, аȣ адȣс Митрополитȣл пе Принцȣл Милош афаръ дин Бисерикъ, ꙟсоциндȣл пѫнъ ла жȣмътате де дрȣмȣ ла палатȣл сеȣ.

ꙞЩІИНЦАРЕ

Дела департаментȣл стреинилор:

Фїинд къ Дȣмнѣлȣй Сард. Кирїак Џеорџїȣ аре амерџе песте хотар ꙟ Басарабїа; де ачѣѩ се фаче кȣноскȣт тȣтȣрор.

ОБСЕРВАЦІИ МЕТЕОРОЛОГИЧЕ.

Зїоа	Обсервацїей		Калдомесор	Греомесор	Старѣ аерȣлȣй
14	Фебрȣарїе	диминѣцъ	— 10	28 - 8	норор

Ла 13 Фебрȣарїе ръсаре соареле ла 1 ч 10 м. Амѣзъзи вине ла 6 ч. 35 м